

Posolstvo Svätého Otca Františka na Svetový deň chorých

„Pod'te ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním“ (Mt 11, 28)

Drahí bratia a sestry,

1. Ježišove slová: „*Pod'te ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním*“ (Mt 11, 28) naznačujú tajomnú cestu milosti, ktorá je zjavená jednoduchým ľudom a ponúka posilu tým, čo sa namáhajú a sú unavení. Tieto slová vyjadrujú solidaritu Syna človeka, Ježiša Krista, so sklúčeným a trpiacim ľudstvom. Koľko ľudí trpí na tele i na duchu! Ježiš volá všetkých – „*pod'te ku mne*“ – a sľubuje úľavu a osvieženie. „Keď Ježiš toto hovorí má pred očami ľudí, ktorých denne stretá na uliciach Galiley: veľa jednoduchých, chudobných, chorých, hriešnikov; tých, čo sú vylúčení na okraj *pod ťarchou zákona a ťaživého spoločenského systému*... Títo ľudia sú vždy pripravení počúvať jeho slová – slová, ktoré dodávajú nádej“ (Anjel Pána 6. júla 2014).

Ježiš sa na tento 28. svetový deň chorých obracia na chorých a stiesnených, na úbožiacov, ktorí vedia, že sú úplne závislí od Boha, a ktorí potrebujú byť uzdravení zo zranení ťažkou skúškou. Ježiš Kristus neukladá zákony tým, ktorí prežívajú obavy zo situácie vlastnej krehkosti, bolesti a slabosti, ale ponúka im svoje milosrdenstvo, svoju posilňujúcu prítomnosť. Ježiš hľadá na zranené ľudstvo. Jeho oči vidia do hĺbky a sú vnímavé; neblúdia nezaujato, ale sa pristavia a spočinú na celom človeku; na každom človeku v jeho zdravotnom stave bez toho, aby bol niekto vylúčený. Ježiš pozýva každého, aby vstúpil do jeho života a zakúsil jeho nežnosť.

2. Prečo Ježiš vníma tieto pocity? Pretože on sám sa stal slabým, zakúsil ľudské utrpenie a od Otca prijal posilu. Totiž len ten, kto sám má túto skúsenosť, dokáže byť posilou pre druhého. Existujú rôzne formy závažného utrpenia: neliečiteľné a chronické choroby, psychické ochorenia, ktoré si vyžadujú rehabilitáciu alebo paliatívnu liečbu, rôzne druhy postihov, detské choroby a choroby zo staroby... V takýchto situáciách niekedy pociťujeme nedostatok ľudskosti, a preto je pre celkové uzdravenie nevyhnutné usilovať sa o ľudský prístup k chorým, v ktorom sa *medicínska starostlivosť* dopĺňa *starostlivosťou o osobu*. V chorobe sa človek cíti ohrozený, nielen pokiaľ ide o jeho fyzickú integritu, ale aj vo svojom vzťahovom, intelektuálnom, afektívnom, duchovnom rozmere. Preto okrem terapie očakáva aj podporu, povzbudenie, pozornosť... skrátka lásku. Okrem toho je tu aj rodina chorého, ktorá tiež trpí a potrebuje podporu a útechu.

3. Drahí chorí bratia a sestry, choroba vás osobitným spôsobom zaraďuje medzi tých, čo priťahujú Ježišov pohľad a jeho Srdce, lebo sa „namáhate a ste preťažení“. U neho nájdete svetlo vo vašich temných chvíľach a utešujúcu nádej vo chvíľach malomyselnosti. On vás pozýva, aby ste prišli k nemu: „Pod'ťe!“ V ňom nájdete silu, aby ste zvládli nepokoje a otázky, ktoré vo vás vyvoláva táto „noc“ tela a duše. Áno, Kristus nám nedal nijaký recept, ale svojím utrpením, smrťou a vzkriesením nás oslobodzuje z moci zla.

V tejto situácii zaiste potrebujete miesto, kde by ste sa zotavili. Cirkev chce byť čoraz viac a čoraz lepšie spomínaným „hostincom“ milosrdného Samaritána, ktorým je Kristus (porov. *Lk 10, 34*), teda domovom, kde možno nájsť jeho milosť, prejavujúcu sa v rodinnej, pohostinnej a nenútenej atmosfére. V tomto dome môžete stretnúť ľudí, ktorí boli Božím milosrdenstvom uzdravení zo svojej neduživosti a môžu vám pomôcť niesť kríž. Ich vlastné rany sa stali akoby priezormi, ktoré vám umožnia vidieť poza horizont choroby a prijať svetlo a vzduch pre váš život.

Úloha posilňovať a utešovať našich chorých bratov a sestry je súčasťou služby zdravotníckych pracovníkov, lekárov, sestier, zdravotníckeho, administratívneho i pomocného personálu, dobrovoľníkov, ktorí kompetentne konajú tak, aby im umožnili pocítiť prítomnosť Krista, ktorý utešuje chorých a stará sa o nich, uzdravujúc ich rany. Avšak aj oni sú mužmi a ženami s vlastnými slabosťami a tiež chorobami. Pre nich zvlášť platí: „keďže sme prijali posilu a útechu od Krista aj my sme povolani stať sa posilou a útechou pre bratov, napodobňujúc svojho Učiteľa láskavým a pokorným postojom“ (Anjel Pána, 6. júla 2014).

4. Drahí profesionálni zdravotníci, každý diagnostický, preventívny, terapeutický postup, ako aj výskum, starostlivosť a rehabilitácia sa týkajú chorého človeka, pričom podstatné meno „človek“ je vždy nadradené nad prídavné meno „chorý“. Preto nech je vaše konanie neustále zamerané na dôstojnosť a život ľudskej osoby; vyhýbajte sa akémukoľvek konaniu spojenému s eutanáziou, asistovanou samovraždou alebo ukončením života, a to aj keď už neexistujú vyhliadky na uzdravenie.

Pokiaľ ide o skúsenosť vlastných hraníc a možných stroskotaní, keď aj lekárska veda čelí čoraz problematickejším klinickým prípadom a zlovestným diagnózam, ste povolani otvárať sa transcendentnému rozmeru, ktorý vám môže otvoriť plný zmysel vašej profesie. Pamätajte, že život je svätý a patrí Bohu, preto je nedotknuteľný a nemožno s ním ľubovoľne nakladať (porov. inštrukciu *Donum vitae*, 5; encykliku *Evangelium vitae*, 29 – 53). Život má byť prijatý, chránený, rešpektovaný a treba mu slúžiť od jeho zrodu až po smrť: to si vyžaduje tak rozum, ako aj viera v Boha, Stvoriteľa života. V niektorých prípadoch je pre vás výhrada vo svedomí nevyhnutnou voľbou, aby ste ostali verní tomuto „áno“ životu a človeku. V každom prípade vaša profesionalita,

oživovaná kresťanskou láskou, bude najlepšou službou skutočne ľudskému právu – právu na život. Keď nemôžete vyliečiť, môžete sa vždy o chorého postarať prostredníctvom takých úkonov a postupov, ktoré mu poskytnú osvieženie a úľavu.

V situácii vojen a násilných konfliktov sa, žiaľ, niekedy stáva terčom aj zdravotnícky personál a zdravotnícke štruktúry, ktoré prijímajú chorých a starajú sa o nich. V niektorých oblastiach sa aj politická moc snaží o manipuláciu zdravotníckej starostlivosti vo svoj prospech, obmedzujúc oprávnenú autonómiu zdravotníckej profesie. V skutočnosti nikomu neosoží útočiť na tých, ktorí sa venujú službe trpiacim členom spoločnosti.

5. Počas tohto 28. svetového dňa chorých myslím na mnohých bratov a sestry po celom svete, ktorí nemajú prístup k zdravotnej starostlivosti, lebo žijú v chudobe. Preto sa obraciam na zdravotnícke inštitúcie a na vlády všetkých krajín sveta, aby pri zvažovaní ekonomickej stránky, nezanedbávali ani sociálnu spravodlivosť. Dúfam, že prepojením princípov solidarity a subsidiarity sa dospeje k vzájomnej spolupráci s cieľom zaistiť všetkým prístup k primeranej starostlivosti na ochranu či navrátenie zdravia. Zo srdca ďakujem dobrovoľníkom, ktorí sa venujú službe chorým – v mnohých prípadoch suplujúc štruktúrne nedostatky – a vo svojich skutkoch nežnej lásky a blízkosti odzrkadľujú obraz Krista, milosrdného Samaritána.

Panne Márii, Uzdraveniu chorých, zverujem všetkých ľudí, ktorí nesú bremeno choroby, spolu s ich rodinnými príslušníkmi, a tiež všetkých zdravotníckych pracovníkov. Všetkých s láskou uisťujem o svojej blízkosti v modlitbe a udeľujem im zo srdca apoštolské požehnanie.

Vo Vatikáne 3. januára 2020, na spomienku Najsvätejšieho mena Ježiš.

František